Školský časopis

MŠ PARK MLÁDEŽE
MATERSKÁ ŠKOLA

ROK CHROBÁČIKOV

4.Vydanie

Školský rok 2020/2021

Čítanie Maľovanie Rozprávky Zaujímavosti Informácie

Aj imaginárni priatelia môžu podporiť zdravý vývin dieťaťa

Deti si občas predstavujú priateľov, ktorí však nie sú ozajstní. Niektorých rodičov môže takéto detské správanie vydesiť. Prečo sa netreba obávať?

Imaginárni priatelia vyrastajú zo zdravých, aktívnych predstáv detí. Poskytujú deťom skvelý spôsob vyjadrovania svojich pocitov a spoločníka, s ktorým si precvičujú svoje sociálne zručnosti.

Kto sú imaginárni priatelia detí?

Imaginárni priatelia sú predstieraní priatelia, ktorých si deti vymyslia vo svojej fantázii. Imaginárni priatelia môžu mať rôzne tvary a veľkosti. Môžu vychádzať z niekoho, koho už poznajú, z postavičky z rozprávky alebo dokonca z plyšovej hračky. Alebo môžu vychádzať čisto z ich fantázie a predstáv. Títo priatelia tu môžu byť vždy, alebo môžu prísť a odísť. Môžu existovať iba na určitých miestach, ako napríklad v malom dome alebo pri kuchynskom stole. A môžu sa zjaviť a zmiznúť bez zjavného dôvodu. Deti môžu mať takého priateľa už od 2,5 roka. Imaginárni priatelia umožňujú deťom spoznávať svet, v ktorý veria, ktorý si samy vytvárajú. **To, ako sa deti hrajú alebo rozprávajú so svojimi kamarátmi, vám môže veľa napovedať o tom, ako sa cítia.**

Ako ovplyvňujú imaginárni priatelia vývin detí?

1. Rastúci počet výskumov naznačuje, že predstieraní priatelia môžu deťom pomôcť pri nácviku riešenia konfliktov a iných životných zručností.
2. Deti, ktoré sa venujú imaginatívnym hrám, vykazujú bohatšiu a rozmanitejšiu slovnú zásobu, zvýšenú schopnosť prejavovať empatiu ostatným a zvýšenú schopnosť baviť sa. Imaginárni priatelia idú ruka v ruke s rastom detí.
3. Deti majú tendenciu byť viac kreatívne a sociálne vyspelé. Používajú zložitejšiu vetnú štruktúru, bohatšiu slovnú zásobu, myslia abstraktne a majú lepšie sociálne zručnosti.
4. Výskumy ukázali, že deti s imaginárnymi kamarátmi sa zameriavajú viac na osobnostné charakteristiky druhých ako na ich vzhľad. Tieto deti majú tendenciu rozprávať pri popisovaní skutočných priateľov viac o osobnostiach ako o vzhľade.
5. Deti, ktoré majú imaginárnych priateľov, sú nielen kreatívnejšie a majú lepšiu slovnú zásobu, ale majú tendenciu byť v priemere aj sebavedomejšie. Vo svete, kde je dôvera pre mnohých dospelých veľkým problémom, by rodičia mali rozhodne povzbudiť svoje deti k tomu, aby zostali sebavedomé, aj keď je ich imaginárny priateľ už dávno preč. Súčasťou toho, prečo majú väčšiu istotu, je skutočnosť, že **majú pocit, že tam vždy majú niekoho pri sebe**, niekoho, kto je vždy na ich strane, a úprimne povedané, na tom nie je nič zlé.
6. Keď deti v mladom veku čelia určitým zložitým rodinným situáciám, ako je strata niekoho blízkeho alebo rozvod ich rodičov, mať imaginárneho priateľa im môže skutočne pomôcť pri zvládaní situácie a vlastných emócii. Deti sú niekedy príliš malé na to, aby vôbec pochopili, prečo sa okolo nich dejú určité veci, takže **mať niekoho, s kým sa cítia v rovnakej situácii**, môže byť veľmi prospešné.

Sú to zistenia, ktoré poukazujú na pozitívny sociálny a emocionálny vývoj, ktorý slúži v detstve dôležitému účelu. Postupným starnutím máme zvyčajne viac slobody pri získavaní nových priateľov a trávení menej času osamote.

Ako pochopiť imaginárnych priateľov vašich detí?

Rodičia sú často zmätení a nevedia, ako by mali pristupovať k imaginárnemu priateľovi svojich detí. Najlepšie urobíte, keď prijmete tohto nezvyčajného spoločníka a pripojíte sa k dieťaťu.

1. Nebojte sa prijať imaginárneho priateľa, ak to vaše deti chcú, napríklad ak vás pozvú, aby ste sa s nimi hrali. Určite nepokračujte ďalej, ako umožňujú vaše deti.
2. Ak imaginárny priateľ nezmizol do ôsmich alebo deviatich rokov, nebojte sa. Deti v školskom veku majú imaginárnych priateľov, ale majú tendenciu držať ich pred dospelými utajených.
3. Snažte sa nemať obavy, ak sa imaginárny priateľ stane hrozivým alebo zlovestným. Pamätajte, že ide o vonkajšiu projekciu obáv vašich detí. Je to oveľa zdravšie, ako keby tieto vlastnosti zobrazovali samy.

Môžete to urobiť tak, že sa budete zaujímať viac o priateľa.

Informácie o ňom môžete získať viacerými spôsobmi:

1. Väčšina detí miluje čmáranice. Požiadajte ich, aby nakreslili svojho imaginárneho priateľa. To, ako nakreslia obrázok, bude hovoriť veľa o tom, ako vnímajú svojich priateľov a emócie.
2. Povzbuďte ich, aby napísali list svojmu imaginárnemu priateľovi. Môže to odhaliť veľa skutočností.
3. Zahrajte sa spoločne s nimi.

Samozrejme, sú zriedkavé prípady, kedy by sa rodičia mali starať o imaginárnych kamarátov, napríklad keď si dieťa myslí, že ich priateľ je naozaj skutočný. Väčšina detí s imaginárnymi kamarátmi chápe rozdiel medzi vlastnou fantáziou a realitou. Imaginárni priatelia nezostávajú s vašimi deťmi po celý život. Tento jav je zvyčajne krátkodobý a s dozrievaním detí mizne. Je to fáza, v ktorej sú vaše deti v neobmedzenom svete fantázie a občas majú problém nájsť rozdiel medzi realitou a predstavivosťou. Nechajte ich rásť, experimentovať a radovať sa vo svojom vlastnom priestore.

Tipy, ako pomôcť s matematikou deťom v predškolskom veku

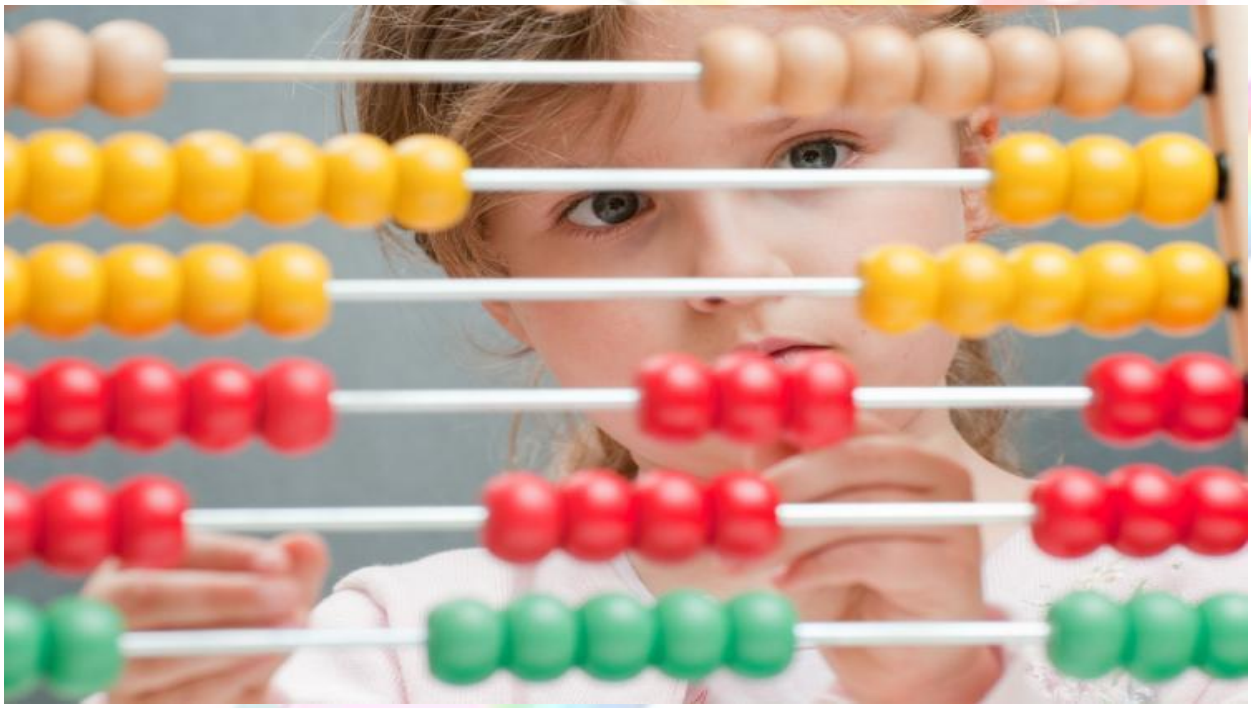

Pochopenie základnej matematiky môže byť pre dieťa náročné, no správnou formou môžete docieliť, že sa dieťa hravo naučí dôležité informácie bez toho, aby si vôbec všimlo, že sa učí.

Začleňte základné matematické koncepty

Pokúste sa začleniť základné matematické koncepty do každodenných činností. Nechajte svoje dieťa pravidelne počítať rôzne predmety, ako napríklad počet rožkov pri nákupe alebo počet červených automobilov, ktoré vidíte počas jazdy.

Precvičujte rozpoznávanie tvarov

Precvičte rozpoznávanie rôznych tvarov. Dajte dieťaťu do rúk predmety, ktoré sú trojuholníkové, napríklad kúsky pizze alebo obdĺžnikové ako papierové bankovky. Popíšte dieťaťu, že, trojuholník má tri strany a štvorec zase štyri rovnaké strany alebo, že obdĺžnik má vždy dve protiľahlé strany rovnaké. Nasledujúce cvičenie je výborné na učenie sa rozpoznávania základných znakov a zároveň si deti precvičujú presnosť a jemnú motoriku.

Shapes

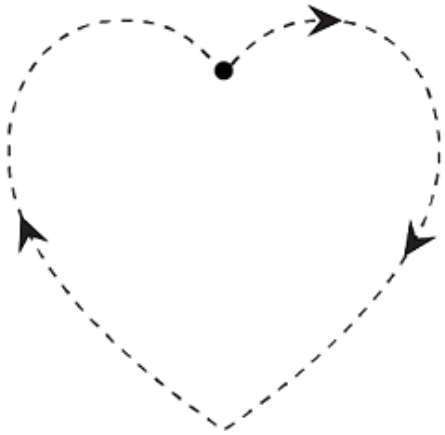

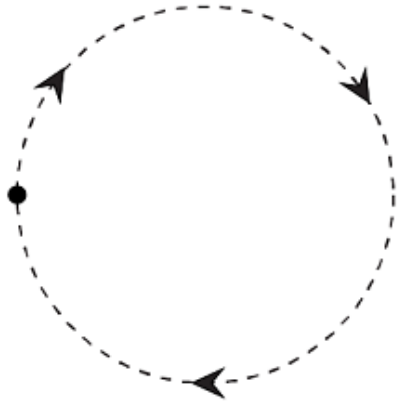

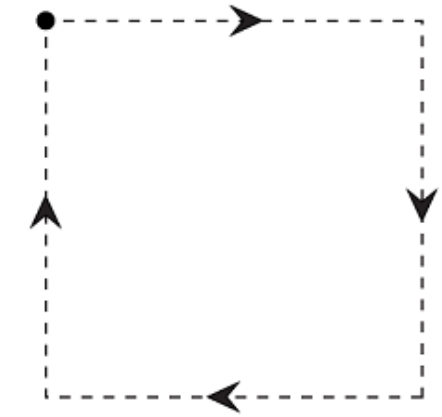

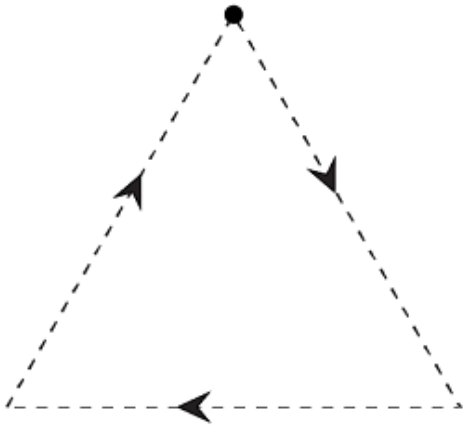

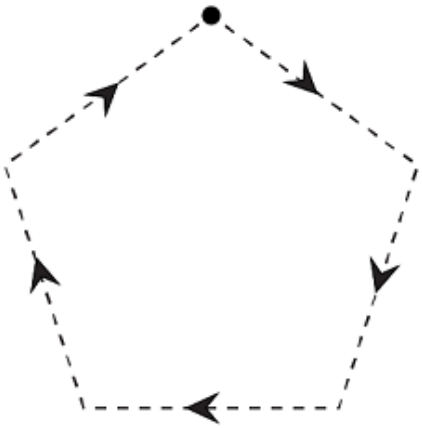

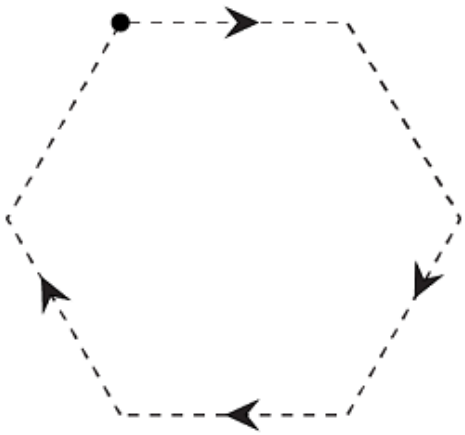

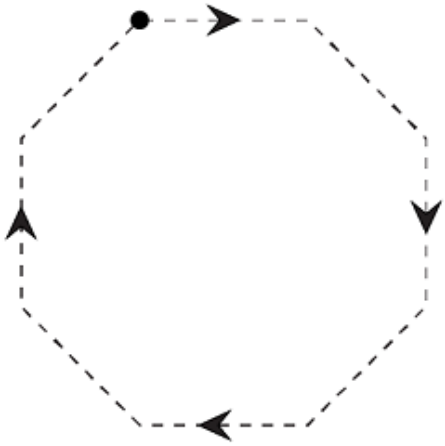

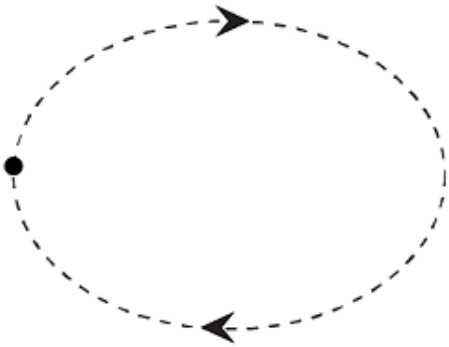

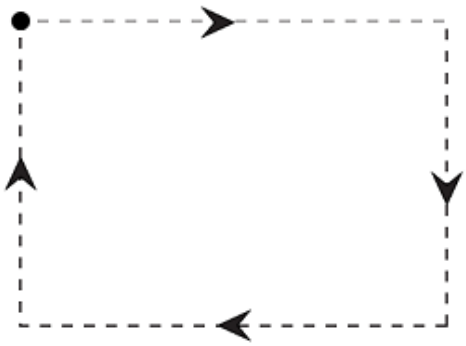

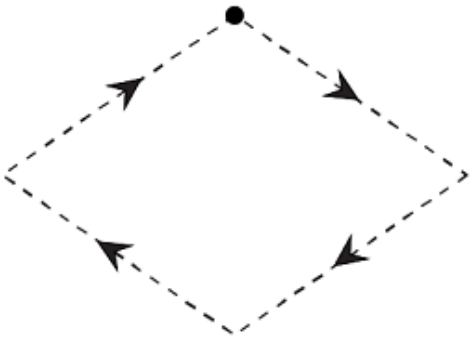

www.coloring-pages.info

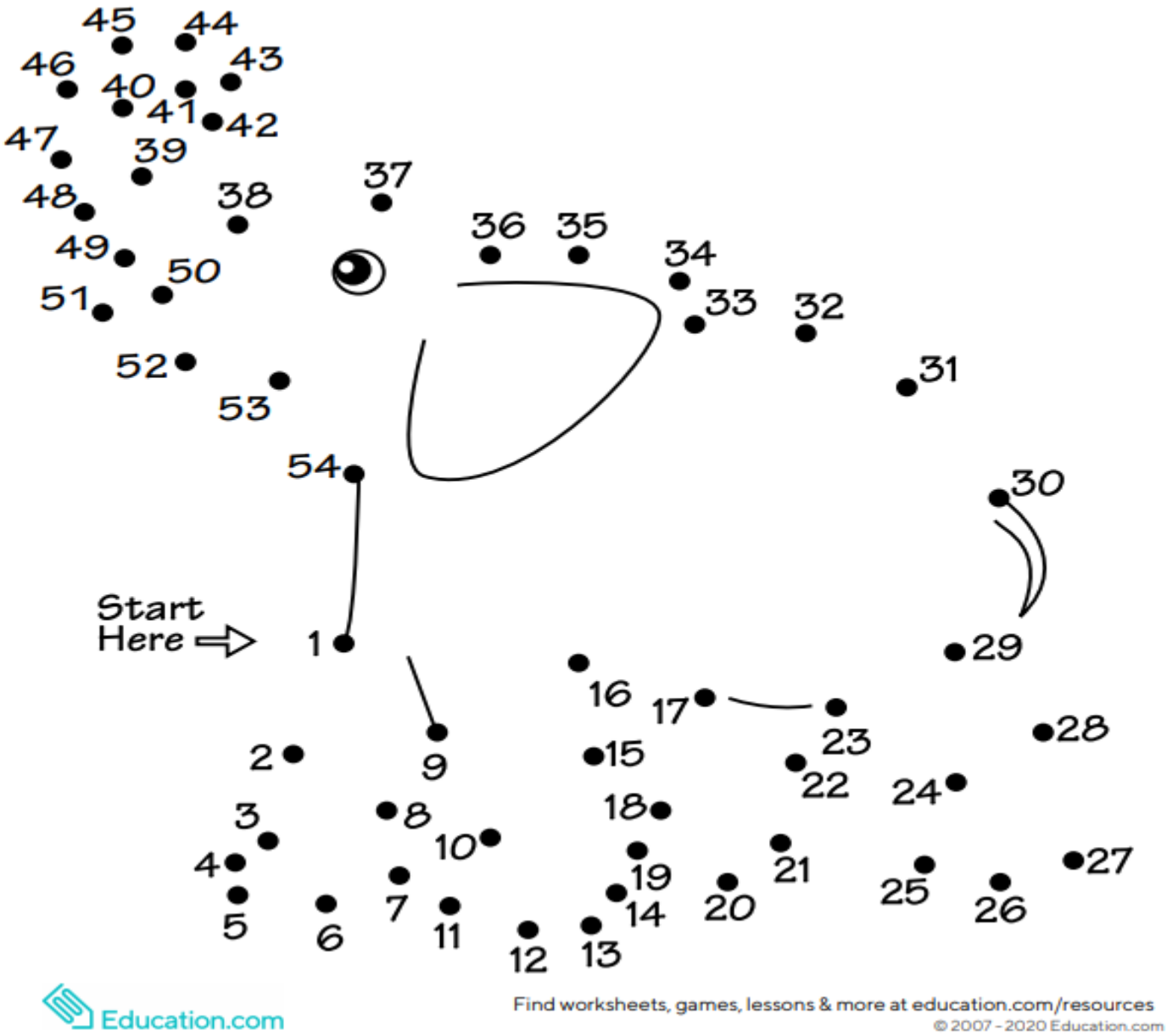

Rozvíjajte porozumenie časových jednotiek

Používajte časovač alebo stopky pri rôznych aktivitách, ako je sledovanie televízie alebo používanie počítača, aby sa vaše dieťa zoznámilo s pojmom čas a ako dlho trvajú rôzne jednotky času. Takýmto pravidelným precvičovaním si dieťa začne rozvíjať chápanie času a toho, ako dlho trvajú rôzne jednotky času pri rôznych denných aktivitách.

Ako sa prejavuje veľmi citlivé dieťa?

Niektoré deti jednoducho pociťujú emócie intenzívnejšie ako druhé a aj keď sa ich obyčajne do 6 rokov naučia mať pod kontrolou, vždy budú citlivejšie ako ostatné deti. Vysoko citlivých ľudí je v populácii približne 15 až 20 percent a vnímajú okolité prostredie iným spôsobom.

Precitlivenosť detí môže byť zapríčinená viacerými faktormi. Pod jej vznik sa môže podpísať jednak genetika, ale aj obdobie počas tehotenstva, kedy mohlo na priebeh vývoja vplývať množstvo faktorov. Mohla to byť napríklad strava alebo emočné prežívanie mamičky. Deti, ktoré sú citlivejšie ako ostatné, sú síce v niečom náročnejšie a od rodičov potrebujú veľa starostlivosti, ale zároveň sú kreatívne a empatické. Citlivé deti reagujú už i na najmenšie vplyvy a mnohé veci a záležitosti, ktoré si iné deti ani nevšimnú, v nich doznievajú ešte dlhšiu dobu. Keď precitlivené dieťa náhle zmení náladu a začne plakať, má na to dôvod, ale okolie to často nechápe. Okolie často považuje jeho reakcie za prehnané. Rodičia citlivých detí sa zhodujú v tom, že to, čo je v iných rodinách samozrejmosťou, je v rodinách s citlivým dieťaťom často výzvou. Aj zo zdanlivo banálnej situácie sa môže vytvoriť dráma. Návšteva reštaurácie, oslava narodenín, ranný výber oblečenia - citlivé dieťa môže priviesť takmer k zúfalstvu. Reakciou potom býva napríklad agresívne správanie. Na druhej strane citlivé deti majú schopnosti, o ktorých môžu iní len snívať. Sú extrémne empatické, a tak vďaka tomu iní s nimi radi komunikujú. Sú to aj mimoriadne kreatívne deti. V detstve sú z nich malí filozofi, ktorí majú hlboké myšlienky a prekvapujú dospelých svojimi otázkami.

Najčastejšie prejavy precitlivených detí

Pre veľmi citlivé deti sú charakteristické najčastejšie tieto prejavy:

- Túžia po telesnom kontakte s ľuďmi, ktorí im poskytujú istotu.
- Vzhľadom na svoj vek sa vyjadrujú premyslenejšie a obraznejšie ako ich rovesníci.
- Ťažko zaspávajú, ak prežili deň plný zážitkov a prekvapení.
- Nemajú rady veľké zmeny.
- Dávajú dospelým veľké množstvo otázok.
- Snažia sa veci robiť dokonale.
- Môžu prehnane reagovať na chute a vône.
- Ako bábätká veľa plačú. Plač je znakom ich priveľkého stimulu. V tomto veku citlivé deti potrebujú pravidelný režim, dôverné prostredie a ochranu pred množstvom nových podnetov, aby sa vedeli vnútorne uvoľniť.
- Túžia po vedomostiach, chcú prísť mnohým veciam na koreň a veľa sa pýtajú. S unáhlenými odpoveďami sa neuspokoja.
- Vďaka svojej zamyslenosti a hĺbavosti často pôsobia ako zasnene.
- Robia si starosti o pohodu svojich rodičov, kamarátov a spolužiakov.
- Ak vidia neprávosť alebo sú svedkami kriku, trpia.
- V škole vynikajú skôr v takých predmetoch, kde môžu využívať svoju fantáziu. Napríklad to môže byť hudobná výchova, výtvarná výchova, literatúra a pod.).
- Sú skôr pomalšie.
- Pri skúšaní a písomkách bývajú vystresované, smutné alebo dokonca depresívne.
- Najlepšie sa cítia, keď sa môžu niečím zaoberať samy.
- Pri konfliktoch sú bojazlivé, plačú, unikajú z bojiska.
- Preferujú tiché hry.
- Sú pozorné a všimnú si aj malé zmeny.

Ako môžu podporiť rodičia svoje citlivé dieťa?

Rodičia môžu svojmu dieťaťu pomôcť spracovať zaťažujúce pocity tým, že ich budú **podporovať v slovnom vyjadrení svojich zážitkov a pocitov**. Dôležité je ukázať svojmu citlivému dieťaťu **pochopenie i empatiu**. Už v prvom roku života je nesmierne dôležité dať dieťaťu **pocit dôvery**. Dieťa musí získať tento pocit, aby

mohlo ľahšie fungovať v ďalších fázach svojho života. Výchova citlivého dieťaťa si vyžaduje obrovskú trpezlivosť, lebo tieto deti potrebujú dlhší čas, kým nadviažu nové kontakty. K tomu je potrebné vyjadrovať kritiku týkajúcu sa dieťaťa konkrétne a konštruktívne, ale opatrne a negatívnym vyjadreniam dieťaťa treba priradiť pozitívne stanoviská. Vytvorte dieťaťu aspoň doma prostredie chudobné na podnety. A doprajte mu medzi aktivitami dlhšie prestávky. Citlivé dieťa potrebuje svoj **útulný kútik**, kam sa môže v pokoji ukryť a nenechať sa ničím rozptyľovať, keď toho na neho bude veľa. Musí tiež cítiť, že je s ním všetko v úplnom poriadku a že v jeho citlivosti je jeho sila. **Posilňujte jeho sebavedomie**, aby sa naučilo prijímať seba samého. **Nevyvíjajte tlak**. Precitlivené deti sú na vonkajší nátlak obzvlášť citlivé. Ich reakciou môže byť aj to, že sa úplne uzavrú do seba a vôbec nič sa už od nich nedozviete. **Kľúčom k ich dôvere je hovoriť s nimi a vedieť sa dohodnúť po dobrom**. Zaobchádzajte s ním ako s individualitou a prispôsobte tomu aj bežný život. Buďte pre dieťa bezpečným prístavom. Veľa citlivé dieťa potrebuje **veľa náklonnosti** a **veľa rozhovorov**. Potrebuje prežívať svoj život vysoko emocionálne. Aj relaxačné cvičenia, relaxačné hry, kreatívne činnosti, hudba a meditácia môžu prispieť k tomu, že sa dieťa postupne naučí kontrolovať svoje emócie. Pri precitlivených deťoch treba **hranice nastavovať postupne**. Ak sa vaše citlivé dieťa nespráva vhodne, ukážte mu, aké správanie od neho očakávate. Čo najviac zmierlivým tónom dieťaťu povedzte, aby prestalo a pozrelo sa na vás. Skúste mu ukázať, čo robilo zle a ako to má robiť správne. Slová nemajú taký silný účinok ako názorný príklad. Rodičia partneri sú tu naopak pre dieťa vždy, keď sa cíti pod záplavou emócií, ktoré samé nevie zvládnuť.

Citlivé deti bývajú spravidla zraniteľnejšie ako ostatné deti. Dávajú jasnejšie najavo svoje pocity a reagujú často prudkejšie už i pri menších podnetoch. Senzibilné deti sú ale aj flexibilnejšie a prispôsobivejšie, intenzívnejšie sa zúčastňujú na živote iných a sú pripravené prevziať žiaľ a starosti iných ľudí. Rodičia by si mali všimnúť, že mnohé veci, ktoré iné deti alebo súrodenci prehliadajú, ich citlivé dieťa vníma a ešte dlho v ňom odznievajú. Veľmi často práve tieto deti majú umelecké sklony. Príjemným poznaním pre rodičov je aj fakt, že ich dieťa bude síce na nové zážitky reagovať otvorene a citlivo, ale pravdepodobne opatrne, a tým ich ušetrí mnohých stresových a nepríjemných situácií.

Ako rozvíjať u detí abstraktné myslenie

Dieťa sa začína učiť hneď od narodenia. Ako dieťa rastie, prejavuje záujem o svet okolo seba. Chce sa naučiť nové veci. Získať nové poznatky. Ak chceme rozvíjať detské myslenie, treba čo najviac zapojiť reálne predmety. Dieťa potrebuje veci vidieť a zažiť, aké skutočne sú. Ohmatať si predmety. Získať s nimi vlastnú skúsenosť. Na dôležitosť narábania s konkrétnou realitou v procese učenia sa upozorňoval napríklad známy psychológ Jean Piaget.

Zdôrazňoval vlastnú aktivitu a osobnú skúsenosť dieťaťa. Podľa Piagetovej teórie kognitívneho vývinu, poznať nejaký predmet znamená používať ho, zaobchádzať s ním. Vykonávať s ním činnosť. Dieťa nie je pasívny príjemca informácií. Samé si vysvetľuje, interpretuje prostredie, v ktorom sa nachádza. Učí sa najlepšie prostredníctvom konkrétnych ukážok a objavovaním. To je veľmi dôležité aj v predškolskom veku, kedy sa ešte len rozvíja abstraktné myslenie. Platí, že keď najprv ukážme dieťaťu konkrétny predmet, ľahšie si ho neskôr predstaví. Použije svoju vlastnú skúsenosť. Osobná skúsenosť sa dlhšie uchováva v pamäti. Skúsenosť s konkrétnymi predmetmi pomáha deťom pochopiť aj matematické predstavy, ako počet, množstvá či vlastnosti predmetov. Pojmy, ako široký či úzky, deti najlepšie pochopia na predmetoch, ktoré si vedia chytiť, ohmatať. Pri stupňovaní vlastností, napríklad malý, menší, najmenší, deťom pomáha, keď si vedia predmety porovnávať. Nezapájajú tak len zrak, ale aj hmat a pohyb. Použiť môžeme predmety z reálneho života, ktoré sa nachádzajú všade okolo nás. Kamene, šišky, paličky. Autíčka môžeme zoraďovať podľa veľkosti alebo triediť podľa farieb.

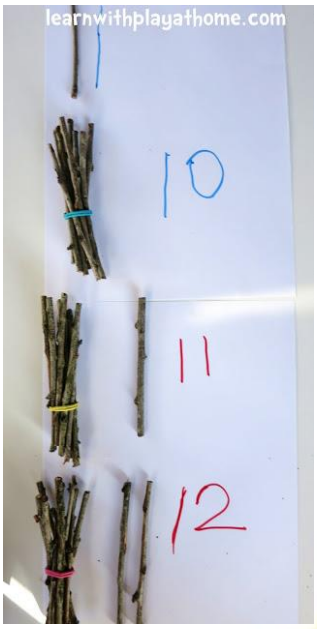

Pre dieťa je ťažké predstaviť si napríklad pojem široký na základe obrázku. Potrebuje zažiť, čo to vlastne znamená, keď je niečo široké. Vždy, keď chceme dieťaťu niečo vysvetliť, porozmýšľajme, či máme možnosť mu poskytnúť reálnu ukážku. Manipulácia s konkrétnymi predmetmi je okrem iného pre deti zaujímavá a pútavá.

Montessori pomôcky

Prácu s reálnymi pomôckami a učenie sa prostredníctvom zmyslového zážitku nájdeme v montessori pedagogike. Niektoré sama vyvinula. Montessori pomôcky praktického života sú čo najviac blízke skutočnosti. Montessori pomôcky pre zmyslové poznávanie dieťaťu nič konkrétneho nepripomínajú a tým ho nevyrušujú. Vždy sa odlišujú iba jednou konkrétnou vlastnosťou. Ak dieťa majú upozorniť na dĺžku, sú rovnakej farby, iba inak dlhé (červené tyče). Pokiaľ dieťa chceme naučiť koncept hrúbky, farba aj dĺžka je rovnaká, líši sa len hrúbka predmetov (hnedé schody). Pomôcky tiež obsahujú kontrolu chyby. Viaceré montessori pomôcky pre zmyslové vnímanie si môžete vyrobiť aj doma.

Príklady možných aktivít s deťmi

Nazbierame si v prírode napríklad paličky rôznych veľkostí alebo odlišnej hrúbky, rôzne veľké kamene alebo šišky. V zime si môžeme vyrobiť snehové gule rôznych veľkostí, postaviť inak veľkých snehuliakov. Vždy sa zameriame na jednu konkrétnu vlastnosť. Až keď vieme, že dieťa si ju osvojilo a pochopilo, pridávame ďalšiu. Časom sa možno začne dieťa pýtať: „A toto je aké?“ Prebudila sa jeho zvedavosť. Vtedy, samozrejme, dieťaťu vždy povieme alebo sa spýtame: „A čo si myslíš ty?“ Vonku, na prechádzke, si všímame veci okolo seba a hľadáme spomínané vlastnosti. Napr. kmene stromov sú inak drsné. Dub má kôru drsnú, kým buk má kôru hladkú. Do poličky v skrinke môžeme dieťaťu pripraviť rôzne predmety na triedenie. Dieťa vytriedi do dvoch misiek, ktoré kamene sú veľké a ktoré malé. Ktoré paličky sú dlhé a ktoré krátke.

Určovanie polohy predmetov

Pri určovaní školskej zrelosti sa kontroluje, či dieťa vie určiť polohu predmetu. Poznanie, čo je hore, dole, za, pred, po, pri nemusíme učiť dieťa len prostredníctvom obrázkov. Môžeme si zahrať hru s reálnymi predmetmi. S dieťaťom sa môžeme striedať, prípadne to môžu mať súrodenci ako spoločnú aktivitu. Autíčko schovať pod koberec. Dať ho za stoličku. *Nad* stoličku.

Skoro každá aktivita sa dá spraviť zážitkovo. Prostredníctvom hrania sa dieťa najviac učí. Vtedy, keď sa dieťa hrá, si ani neuvedomuje, ako osobnostne a vedomostne napreduje.

„Intelekt sa formuje na základe konkrétnych predstáv, pomocou kontaktu s prostredím a podrobným skúmaním tohto prostredia. Bez toho by abstraktnému mysleniu chýbala inšpirácia a presnosť."

(Mária Montessori, Objavovanie dieťaťa)

GRAFOmotorika

DOKRESLI CHÝBAJÚCE ČASTI, OBKRESLI PRERUŠOVANÉ ČIARY A VESELÝ OBRÁZOK VYFARBI.

Námet a ilustrácie: Mária Nováková – Art Time

9 receptov na najlepšie nátierky zo škôlky, priamo od pani kuchárky: Sú také chutné, že ich deti pýtajú aj doma!

Výborné recepty, ktoré ocení každá mamička. Vedúca jedálne v škôlke – dlhoročná a veľmi skúsená pani kuchárka – sa podelila o 9 najobľúbenejších nátierok, ktoré deti pýtajú aj doma. A určite s nimi ulahodíte aj ostatným členom rodiny, odporúčame vyskúšať!

Vajíčková

4 vajíčka uvarené natvrdo

1 lyžicu horčice

200 g jemného tvarohu

Pažítku

1 malú cibuľku

Postup:

Cibuľku rozmixujeme s jedným vajíčkom, pridáme horčicu a tvaroh, Primiešame ostatné vajcia nastrúhané, alebo nakrájané nadrobno – všetko dobre premiešame a podávame posypané pažítkou.

Nátierka s jabĺčkom

1 jablko

1 kocku lučiny alebo iný prírodný syr

2 lyžice masla

Trochu červenej sladkej papriky

50 g strúhaného syra

Postup:

Jablko ošúpeme a postrúhame na jemno na strúhadle. Pridáme syr, najemno nakrájanú papriku, syr a môžeme dochutiť troškou soli.

Nátierka z pečeného kuriatka

150 g pečeného kuriatka (môže byť aj varené mäsko)

50 g masla

1 lyžicu horčice

1 vajce uvarené natvrdo

Postup:

Všetko spolu dáme do kuchynského robota a rozmixujeme. Je to skutočne veľká pochúťka, aj pre dospelákov!

Syrová s cesnakom

100 g bambina alebo iného taveného syra
2 lyžice masla
1 malý strúčik cesnaku
50 g strúhaného syra
Mlieko

Postup:

Všetko zmiešame a ak je nátierka príliš tuhá, pridáme trochu mliečka.

Tuniaková

1 plechovku tuniaka vo vlastnej šťave
1 malú cibuľku nakrájanú nadrobno
100 g krémového syra alebo masla

Postup:

Všetko jednoducho zmiešame, najlepšie chutí nátierka na hrianke.

Šunková nátierka

150 g šunky – ideálne detskej
50 g masla
1-2 lyžičky horčice
1 menšiu cibuľku
Trošku mlieka

Postup:

Maslo ušľaháme s mliekom, pridáme rozmixovanú šunku, cibuľu a dochutíme horčicou a soľou. Všetko spolu vyšľaháme.

Šunkovo-reďkvičková

100 g šunky
1 kocku Lučiny (môže byť aj tavený syr)
1 lyžicu masla

2-3 reďkvičky

Postup:

Šunku rozmixujeme s maslom a syrom, pridáme nasekané redkvičky (nestrúhať – inak bude nátierka vodnatá).

Bryndzová

125 g bryndze

100 g jemného tvarohu

1 lyžicu bieleho jogurtu

Pažítku, cibuľku alebo iné bylinky podľa chuti

Štipku sladkej papriky

Postup:

Všetko zmiešame (bryndzu roztlačíme vidličkou) a podávame na chlebík ozdobené jarnou cibuľkou. Do nátierky môžete pridať nadrobno nakrájanú cibuľku, alebo bylinky podľa chuti.

Mrkvová s jogurtom

150 ml bieleho smotanového jogurtu

100 g jemného tvarohu alebo nátierkového masla

Hrsť najemno nastrúhaného syra

1 mladú mrkvu

Pažítku a soľ

Postup:

Mrkvu očistíme a nastrúhame najemno, Pridáme nadrobno nasekanú pažítku, syr, tvaroh rozmiešaný s jogurtom a môžeme trošku dosoliť.

Oslávme spolu svetový deň rodiny!

V roku 1993 bol Organizáciou spojených národov (OSN), vyhlásený Svetový deň rodiny (World Family Day). Pripomíname si ho každý rok 15. Mája.

Rodina je základom spoločnosti, je miestom, kde sa vychovávajú budúce generácie ľudí. Jej funkcia je teda významná. Svetový deň rodiny je zároveň príležitosťou pre jednotlivé krajiny, zamyslieť sa nad fungovaním rodinnej politiky, spoznať problematiku týkajúcu sa rodiny, ekonomické, sociálne problémy, ktoré sa v jednotlivých štátoch vyskytujú.

Vychutnajme si spolu spolupatričnosť a význam dnešného dňa! Venujme pozornosť medziľudským vzťahom, našim najbližším. Nie je dôležitá veľkosť našej rodiny, ale to, že spolu zdieľame život. Rodina je domov v našom srdci.

Rozvoj reči: HRY, ktoré pomôžu dieťaťu so správnou výslovnosťou

Začína vaše dieťa rozprávať? Pomocou jednoduchých cvičení formou hry rozcvičte jeho jazyk a pery.

Artikulačné cvičenia a hry na rozvíjanie motoriky rečových orgánov

Pre normálnu rečovú činnosť sú najdôležitejšie najmä: pery, jazyk, zuby, dolná a horná čeľusť, mäkké podnebie a čapík. (Dvončová, Nádvorníková, 1983) Deti, ktoré neovládajú svoje rečové orgány, majú neobratný jazyk, nesprávne postavenie jazyka a pier pri reči, nerovnomerný zhryz zubov. Spravidla majú problém s výslovnosťou. Jazyk a pery je možné rozcvičiť tak, aby dieťa artikulovalo hlásky správne.

Napodobňovanie prirodzených zvukov

SYKAVKY:

Pri precvičovaní výslovnosti sykaviek (s, c, z, š, č, ž) pomôže precvičovať zvuky. Môžete pridať aj obrázky zvierat.

HRA meníme sa na zvieratká

- Voláme na cvrčka: Ccccccc
- Voláme na mačku: Cicíc,cicíc
- Vtáčik spieva: Cívit, cívit
- Had syčí: Sss,sss
- Sýkorka spieva: Sik, sik, sik
- Bzučíme ako mucha: Zzzzzz
- Bzučíme ako včela: Bzzzzz
- Voláme na kačky: Kač, kač, kač
- Vrabec spieva: Čim, čim, čim, čvirik, čvirik
- Čmeliak bzučí: Žžžžž, žžžž

Napodobňovanie rôznych zvukov (opäť môžeme podporiť dieťa aj obrázkom)

- Bicykel zvoní: ciling, ciling
- Kvapky padajú: cup, cup
- Dieťa sa čľapká: čľap, čľap
- Vlak ide: ši, ši, ši
- Šumienka šumí: šššššššš
- Dieťa spí: pst, pst

- Voda žblnká: žblnk, žblnk
- Tíšime plač dieťaťa: ččč, ččč
- Plašíme vtákov: kšššš, kšššš

Cvičenia na rozvíjanie motoriky jazyka a pier, sa osvedčili pri oprave sykaviek – hlások C, S, Z, Č, Š, Ž, DZ, DŽ):

- Striedavo špúlime pery a usmievame sa.
- Dolnú peru prekrývame hornou a naopak.
- Mľaskáme perami.
- Oblizujeme jazykom pery hore, dolu, vpravo, vľavo (mačička sa oblizuje).
- Pohybujeme jazykom spredu dozadu a späť, jazyk vysunieme z úst a pred perami robíme jazykom krúživé pohyby.
- Končekom jazyka sa snažíme dosiahnuť nos, líca a bradu (zvedavý jazyk).
- Vysunúť a zaostriť jazyk – pohybovať špičkou jazyka od jedného kútika úst k druhému (čertík saobzerá, jašterička pohybuje chvostíkom).
- Konček jazyka presúvať striedavo do pravého a ľavého líca (kreslíme v lícach loptičky).
- Špičkou jazyka pochodujeme po tvrdom podnebí (prerušovane pohybujeme jazykom).
- Špičkou jazyka olizovať tvrdé podnebie od predných horných rezákov dozadu a späť.
- Cválať jazykom po podnebí – napodobniť jazykom viackrát za sebou cval koňa.
- Pri spustenej sánke pohybujeme jazykom striedavo – raz k horným a potom k dolným ďasnám (je to prípravné cvičenie na výslovnosť hlások L, R).
- Končekom jazyka oblizujeme zuby a vonkajšiu stranu ďasien vpravo i vľavo, počítame zúbky z pravej strany do ľavej a opačne.

Na správnu artikuláciu hlások P, B, M a F, V :

- Pri zatvorených perách nafukujeme líca.
- Striedavo nafukujeme pravé, potom ľavé líce (prelievame vzduch – hra „Šašo“).
- Nafukujeme líca, zadržíme vzduch v ústnej dutine 4 – 5 sek. S následným výdychom cez nos, pery sú zatvorené, napodobňujeme vlak, ktorý sa začína pohybovať a pomaly zvyšuje rýchlosť (PB, PB), napodobníme, ako dedo fajčí fajku (PPP).
- Voľne cmuknúť perami, napodobniť bozk.
- Vibrácia voľných, k sebe priblížených pier pri výdychu – napodobniť prskanie koníka.
- Držať horné zuby oproti dolnej pere – fúkať ako vietor – FÍ…

Zdroj: www.mpc-edu.sk/ *Hry a cvičenia na rozvíjanie komunikačných schopností*

Čo nechcú deti počúvať? 50 najotravnejších výrokov rodičov

Niektoré sme pochytili (zdedili) od svojich rodičov. Niektorých autormi sme, kreatívne, my sami. A niektoré sme odkukali od iných rodičov, nachádzajúcich sa v krízových situáciách a momentoch výchovy našich najmenších.

Viete, ktoré výroky z našich úst idú deťom naozaj poriadne na nervy?

1. Do postele!
2. Keď ja rozprávam, ty budeš ticho!
3. Vyzuj si topánky!
4. Povedala som: okamžite spať!
5. Vstávať, zaspali sme!
6. Čo bolo v škole?
7. Máš už úlohy?
8. Obuj si, prosím ťa, papuče!
9. Ale toto by si už mal zvládnuť sám!
10. Už nie si malé bábätko...
11. Chlapci neplačú.
12. Uprac si konečne svoju izbu!
13. Tu to vyzerá, akoby sem padla bomba!
14. Prestaňte sa hádať!
15. Nechcem tu vidieť žiadne bitky!
16. Dajte nám aspoň na chvíľu pokoj!
17. Okamžite s tým prestaňte!
18. Choď do svojej izby!
19. Hrajte sa niekde inde!
20. Kým sa oženíš, zahojí sa ti to!
21. Ale toto si potom upraceš!
22. Nevidíš, že telefonujem?
23. Musíš všetko zašpiniť?
24. Pšššt!
25. Koľkokrát ti to mám povedať?

26. Raz si zabudneš aj hlavu!
27. Obleč sa teplo, lebo nachladneš!
28. Nemľaskaj!
29. Ten tanier zostane prázdny!
30. Vypni ten televízor!
31. O chvíľu bude osem hodín!
32. Počkaj, len príde mama!
33. Počúvaš ma vôbec?
34. Pripútaj sa!
35. Do tretej nech si doma!
36. Nejedz to rukami!
37. A čo si si myslel?
38. Zajtra bude špenát!
39. A teraz môžete na výlet zabudnúť!
40. Choď spať, lebo zavčasu vstávame!
41. Neodvrávaj!
42. Už si si umyl zuby?
43. Kde si bol tak dlho?
44. Kým bývaš pod mojou strechou, budeš ma poslúchať!
45. Mňa nezaujímajú druhé deti, mňa zaujímaš ty!
46. Na somariny ťa je, ale aby si sa učil...
47. To pochopíš, keď budeš starší!
48. Nedávaj to tak nahlas, čo si pomyslia susedia?
49. Mňa raz z teba porazí!
50. S kým si myslíš, že sa rozprávaš?

Našli ste sa v niektorých?

Tak si spomeňte, ako nimi šli na nervy vaši rodičia vám...

Ako vzniklo leto

Indiánska rozprávka

Katarína Mosnáková-Bagľašová

Na úpätí jedného snehom obsypaného vrchu sa rozprestierala dedinka s niekoľkými kolibami. V kolibe bolo celý rok veľmi chladno a preto si ľudia nemohli vypestovať obilniny, zeleninu a ovocie. Živili sa predovšetkým divinou, ktorú si sami ulovili. Len medvede nikdy nelovili, lebo to boli veľmi múdre zvieratá, ktoré svojimi radami pomáhali ľuďom. Jedného dňa v dedine zomreli muž a žena, ktorí po sebe nechali päť detí: mladú dievku, troch synov a štvorročné dieťa, chlapča.

Keď dieťatko videlo, že zostalo bez rodičov, začalo plakať a stále sa vypytovalo najstaršej sestry, kde sú ich rodičia. Sestra mu vysvetlila: „V našej dedine je veľmi chladno. Keď niekto zomrie, je mu ešte chladnejšie ako nám. My sa zohrejeme tak, že sa hráme, hýbeme, pracujeme a chytáme zverinu. Mŕtvych musíme zahaliť do brezovej kôry tak, aby im ani jeden vlások nebolo vidno a aby im sneh a vietor neublížili. Aj naši rodičia sú teraz zavinutí do brezovej kôry,“ povedala dievčina.

Keď to počulo malé dieťa, začalo ešte viac plakať a plakalo po celé dni a noci. Sestra ho už nevedela upokojiť, preto povedala staršiemu bratovi: „Choď a vyhľadaj

medveďa, ktorý by nám vedel pomôcť. Obávam sa, že nám z toľkého smútku aj braček odíde za rodičmi.“

Brat poslúchol a hneď sa aj vybral z koliby. V hore našiel medvedicu, ktorá rozosmievala svoje mláďatá peknými rozprávkami. „Toto bude najlepšia voľba,“ pomyslel si. Vysvetlil medvedici, aké majú doma ťažkosti a zaviedol ju dolu do dediny.

Keď medvedica vošla do koliby, hneď objala malého chlapca a začala mu spievať „ba – ba- bo, ba- ba- bo,“ čo v medveďom jazyku znamenalo „hali- beli, milé dieťa“. Potom sa opýtala dieťaťa, čo by si prialo, aby už viac neplakalo. „Prial by som si, aby bolo teplo, starká,“ povedal chlapec. „Mŕtvi by potom nemuseli byť zahalení do brezovej kôry a ja by som mohol ísť von hrať sa s lukom a šípmi.“ „Dobre. Nech sa stane tak, ako si praješ,“ odpovedala medvedica. „Tvoji bratia pôjdu za Slnkom a prinesú teplo.“ Bratia nechápali, ako sa môže priniesť teplo. Medvedica im však všetko vysvetlila, ukázala cestu k Slnku a ešte im aj pribalila tri veľké vrecia. A tak sa bratia vydali na cestu k Východu, kde býva Slnko. Čím boli bližšie, tým bolo teplejšie. Museli si aj kožuchy vyzliecť. Konečne zočili Slnko, nuž zdvihli k nemu tri veľké vrecia a požiadali ho, aby ich naplnilo teplom. „Rýchlo zviažte vrecia,“ povedalo Slnko hneď, ako do vriec poslalo teplo. „Teraz vojdite do môjho stanu a zoberte po jeden pár zo všetkých vtákov a vyberte si tie najkrajšie rastliny. Tie tiež zabaľte do vriec,“ dodalo Slnko. „Keď sa vrátite domov, roztvorte vrecia, zasaďte rastliny a vypustite vtákov. Sneh sa roztopí a budete mať leto.“ „Leto?“ prekvapili sa bratia. „Také krásne slovo sme nikdy ani nepočuli. To musí byť niečo veľmi pekné!“ A tak aj bolo. Keď sa bratia vrátili do dediny, vypustili z vriec teplo, sady a záhrady sa rozzelenali a rozkvitli kvetmi, aké ľudia ešte nevideli. Lietajúce vtáky ozdobili nebo a pod ním sa na lúky vybehla hrať kopa detí. Medzi nimi bolo aj dieťa, ktoré už nebolo smutné a tešilo sa na každý nový rok, kedy do ich dediny zavíta leto. Z roka na rok pod lúčmi Slnka dieťa čoraz viac rástlo, až sa z neho stal veľký lovec a smelý bojovník, ktorý sa plavil morami vyslobodenými od veľkého ľadu.

Vymaluj si :)

Prajeme Vám príjemné prežitie

letných prázdnin,

nech sú plné zážitkov

s najbližšími.

Hlavne buďme zdraví.

Kolektív MŠ

Pripravila: Bc. Alena Kmeťová

Nasledujúce vydanie: 11/12 2021